

Research Article

Predicting Psychological Well-Being Based on Character Strengths in Students: The Mediating Role of Wisdom

Moslem Daneshpayeh^{ID}: PhD in Educational Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabatabaie University, Tehran, Iran

m_daneshpayeh66@yahoo.com

Delsa Naderi^{ID}: M.Sc. Student in Religious Psychology, School of Iranian-Islamic Lifestyle, Islamic Revolution University, Tehran, Iran

delnaderi1998@gmail.com

Fariborz Dortaj^{ID}*: Professor, Department of Educational Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabatabaie University, Tehran, Iran

dortaj@atu.ac.ir

Abstract

This study examined the mediating role of wisdom in the relationship between character strengths and psychological well-being among university students. The research was applied in terms of purpose and employed a descriptive correlational design based on structural equation modeling (SEM). The statistical population consisted of students from public universities in Tehran, Iran. A convenience sampling method was used, and data were collected online in 2024. The questionnaires were designed using the Porsline platform. Then, the survey link was distributed through social media platforms to student groups affiliated with public universities in Tehran. Participants were informed about the purpose of the study and provided informed consent prior to participation. Participation was voluntary. In total, 408 complete and valid questionnaires were collected and included in the final analysis. Data were gathered using the Character Strengths Scale, the Short Form of Psychological Well-being Scale, and the Short Three-Dimensional Wisdom Scale. Structural equation modeling was employed for data analysis. The results indicated that character strengths significantly predicted psychological well-being. Moreover, wisdom mediated the relationships between knowledge-related strengths, temperance, and transcendence with psychological well-being. However, no significant mediating effect of wisdom was found in the relationship between humanity-related strengths and psychological well-being. Overall, the findings highlight wisdom as a key psychological construct in enhancing well-being through the strengthening of character strengths and suggest its application in student empowerment and educational intervention programs.

Keywords: character strengths, psychological well-being, wisdom, students

Introduction

The university period is one of the most critical and challenging stages in life,

exposing students to profound academic, social, and psychological changes. During this time, students face multiple pressures, including adaptation to new environments, increased responsibility, academic competition, and

*. Corresponding author

significant life decisions, which can directly affect their mental health and quality of life (Almer et al., 2022). Global evidence suggests that approximately 75% of mental disorders onset before age 24, emphasizing the importance of focusing on student mental health (World Health Organization, 2023). Psychological well-being, as a multidimensional construct, plays a crucial role in student adjustment, academic achievement, and personal growth (Sarjanova & Nurgabdshov, 2025), serving as a vital buffer against psychological, physical, and chronic health problems (Blasco-Beld & Alsint, 2022). Psychological well-being encompasses emotional states and effective functioning in personal and social domains, including personal growth, self-acceptance, positive relationships, autonomy, purpose in life, and environmental mastery (Ryff, 2014). Higher levels of well-being have been associated with reduced anxiety, depression, and academic decline among students (Li et al., 2025) and influence overall satisfaction and adaptation to learning environments (Cubo-Rendon et al., 2020; Virtanen, 2019). Therefore, identifying individual and psychological factors affecting psychological well-being is critical. Character strengths, defined as 24 valued traits across six categories (wisdom and knowledge, courage, humanity, justice, temperance, and transcendence) according to Peterson and Seligman (2004), represent positive personality features that facilitate flourishing and well-being. These strengths positively relate to meaning, personal efficacy, adaptation, and well-being (Nemich, 2023), and enhancing them in university settings can significantly improve mental health indicators (Rauch et al., 2021; Waters et al., 2022). Wisdom, a complex multidimensional construct, may mediate the link between character strengths and psychological well-being by enabling effective knowledge use, ethical decision-making, and adaptive responses to life challenges (Powell et al., 2024; Sternberg & Glück, 2021).

Method

This applied study utilized a descriptive-correlational design and Structural Equation Modeling (SEM). The target population comprised public university students in Tehran during the academic year 2025. Given the inaccessible nature of the full student list, convenience sampling was employed. Data collection was conducted online via the Porsline platform, with links distributed through social media and virtual groups associated with various universities in Tehran. Considering the use of SEM in this study, the sample size was determined based on Kline's (2015) general guideline and in proportion to the number of items in the research instruments. Accordingly, and to compensate for the possibility of incomplete or invalid questionnaires, 420 questionnaires were distributed among participants. After the data collection phase, 12 questionnaires were excluded due to incomplete responses, resulting in 408 valid questionnaires being used for statistical analysis. The inclusion criteria were being a university student, providing informed consent to participate in the study, and completing the questionnaire in full.

Data were gathered using three standardized instruments: the Values in Action Inventory of Strengths (VIA-IS)(2004), the Ryff Psychological Well-Being Scales (Short Form)(1989), and the Three-Dimensional Wisdom Scale(3D-WS)–Short Form(2017). All tools demonstrated acceptable internal consistency in this study. Data analysis was performed using SPSS (v.26) and AMOS (v.24).

Results

Descriptive statistics indicated appropriate dispersion and normal distribution for all variables (Table 1).

Table1*Descriptive Statistics of the Research Variables*

Variable	Mean	SD	Skewness	Kurtosis
Psychological well-being	77.89	8.129	-0.810	0.451
Wisdom	48.08	5.391	-0.525	-0.357
Knowledge	19.39	2.366	-0.677	0.744
Courage	13.07	3.44	0.602	-0.214
Humanity	11.68	1.96	-0.301	0.311
Justice	11.57	2.075	-0.311	0.562
Temperance	13.43	2.252	-0.493	0.912
Transcendence	19.64	3.588	-0.299	0.426

Structural model fit indices confirmed the proposed model's adequacy (CMIN/df=2.631, GFI=0.93, NFI=0.90, RMSEA=0.073, CFI=0.91, IFI=0.91, TLI=0.90).

Standardized coefficients revealed significant direct effects of knowledge ($\beta=0.34$, $p<0.01$), courage ($\beta=0.11$, $p<0.01$), humanity ($\beta=0.15$, $p<0.01$), temperance ($\beta=0.15$, $p<0.01$), and transcendence ($\beta=0.24$, $p<0.01$) on psychological well-being. Wisdom mediated the relationships between knowledge ($\beta_{\text{indirect}}=0.035$, $p=0.017$), temperance ($\beta_{\text{indirect}}=0.071$, $p=0.001$), and transcendence ($\beta_{\text{indirect}}=0.081$, $p=0.001$) with psychological well-being. No significant mediation was observed for humanity ($\beta_{\text{indirect}}=0.025$, $p>0.05$).

Conclusion

The findings confirm that character strengths positively influence students' psychological well-being, and wisdom serves as a mediator for several dimensions of these strengths. Enhancing character strengths fosters happiness, autonomy, balance, personal growth, and life satisfaction, which collectively improve psychological well-being. Wisdom facilitates the application of these strengths, enabling individuals to navigate challenges more effectively and make ethical, reflective decisions. The study

underscores the importance of incorporating wisdom development in student empowerment programs and provides evidence for designing interventions targeting character strengths to enhance mental health outcomes. Limitations include reliance on self-report measures and a single cultural context. Future research should explore longitudinal designs and diverse populations to generalize the findings.

Ethical Consideration

Compliance with Ethical Guidelines:

All participants provided informed consent and joined the study voluntarily. Data were collected anonymously and used solely for scientific purposes. No personal identities were disclosed at any stage, and participants retained the right to withdraw from the study at any time. The entire research process was conducted in strict adherence to ethical guidelines.

Conflict of Interest:

The authors declare that there is no conflict of interest regarding this study.

Funding:

This study received no financial or material support from any organization or institution. All research activities were conducted independently and self-funded by the authors.

Acknowledgment:

We sincerely thank all the students who supported us in conducting this research with a strong sense of responsibility, contributing to the advancement of knowledge and science.

مقاله پژوهشی

پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان بر اساس توانمندی‌های منش با نقش میانجی خردمندی

مسلم دانش‌پایه^{ID}: دکتری تخصصی، روانشناسی تربیتی، دانشکده روانشناسی دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

m_daneshpayeh66@yahoo.com

دلسا نادری^{ID}: دانشجوی کارشناس ارشد روانشناسی دین، دانشکده سبک زندگی ایرانی اسلامی، دانشگاه جامع انقلاب اسلامی،

تهران، ایران

delnaderi1998@gmail.com

فربرز درتاج^{ID}*: استاد، گروه روانشناسی تربیتی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

f_dortaj@yahoo.com

چکیده

این پژوهش نقش میانجی خردمندی در پیش‌بینی توانمندی‌های منش و بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان را بررسی کرد. پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت مبتنی بر مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل دانشجویان دانشگاه‌های دولتی شهر تهران بود و نمونه‌گیری به روش در دسترس و به صورت آنلاین انجام شد. جامعه پژوهش را دانشجویان دانشگاه‌های دولتی شهر تهران تشکیل داده‌اند. برای این منظور، پرسشنامه در سامانه پرس‌لاین طراحی و لینک آن از طریق شبکه‌های اجتماعی و گروه‌های مجازی دانشجویان دانشگاه‌های دولتی شهر تهران منتشر شد. شرکت‌کنندگان پس از مطالعه توضیحات پژوهش و اعلام رضایت آگاهانه، به صورت داوطلبانه در پژوهش شرکت کردند. در نهایت، ۴۰۸ پرسشنامه کامل و قابل تحلیل جمع‌آوری شدند. در سال ۱۴۰۴، با روش نمونه‌گیری در دسترس، ۴۰۸ نفر دانشجوی به عنوان نمونه انتخاب شدند. داده‌ها به صورت آنلاین جمع‌آوری و با پرسشنامه توانمندی‌های منش، فرم کوتاه بهزیستی روان‌شناختی و فرم کوتاه خرد سه‌بعدی سنجیده شدند. داده‌های پژوهش با استفاده از مدل‌یابی معادلات ساختاری تحلیل شدند. نتایج نشان داد توانمندی‌های منش پیش‌بینی‌کننده معنادار بهزیستی روان‌شناختی است و خرد نقش میانجی در ارتباط بین مؤلفه‌های دانش، اعتدال و تعالی با بهزیستی روان‌شناختی ایفا می‌کند، اما در پیش‌بینی انسان‌دوستی با بهزیستی نقش میانجی مشاهده نشد. یافته‌ها اهمیت خردمندی را به عنوان سازه‌ای کلیدی در ارتقای بهزیستی روان‌شناختی از طریق تقویت توانمندی‌های منش نشان داد و کاربرد آن در برنامه‌های توانمندسازی دانشجویان توصیه می‌شود.

واژه‌های کلیدی: بهزیستی روان‌شناختی، توانمندی‌های منش، خردمندی، دانشجویان.

مقدمه

دوران دانشجویی یکی از مهم‌ترین و در عین حال چالش‌برانگیزترین مراحل زندگی است که فرد را با تغییرات عمیق تحصیلی، اجتماعی و روانی مواجه می‌کند. در این دوره، دانشجویان با فشارهایی متعدد مانند سازگاری با محیط‌های جدید، مسئولیت‌پذیری بیشتر، رقابت تحصیلی و تصمیم‌گیری‌های مهم زندگی روبه‌رو می‌شوند؛ عواملی که می‌توانند به طور مستقیم بر سلامت روان و کیفیت زندگی آنان تأثیر بگذارند (Elmer et al., 2022). یافته‌های جهانی نشان می‌دهد حدود ۷۵ درصد از اختلالات روانی پیش از ۲۴ سالگی آغاز می‌شوند که این امر اهمیت تمرکز بر سلامت روان دانشجویان را دوچندان می‌کند (The World Mental Health, 2023). در چنین شرایطی، بهزیستی روان‌شناختی به عنوان یکی از ابعاد کلیدی سلامت روان، نقشی مهم در سازگاری دانشجویان، پیشرفت تحصیلی و رشد فردی ایفا می‌کند (Sarzhanova & Nurgabdeshev, 2025) و به عنوان پناهگاهی حیاتی در برابر مشکلات روانی، جسمی و بیماری‌های مزمن محسوب می‌شود (Blasco-Belled & Alsinet, 2022).

بهزیستی روان‌شناختی ترکیبی چندبُعدی از حالات عاطفی و عملکرد مؤثر در زمینه‌های شخصی و اجتماعی است که شامل تجربه رشد شخصی، پذیرش خود، روابط مثبت با دیگران، خودمختاری، هدفمندی در زندگی و تسلط بر محیط است (Ryff, 2014). مطالعات اخیر نشان می‌دهند سطوح بالاتر بهزیستی روان‌شناختی می‌تواند از بروز مشکلاتی همچون اضطراب، افسردگی و افت عملکرد تحصیلی در میان دانشجویان جلوگیری و به ارتقای سلامت روانی پایدار کمک کند (Li et al., 2025). همچنین، بهزیستی روان‌شناختی نه فقط بر

رضایت کلی و انطباق دانشجویان با محیط یادگیری تأثیر می‌گذارد، بلکه پیامدهایی نیز برای دستاوردهای تحصیلی آنها دارد (Virtanen, Cobo-Rendón et al., 2020; 2019). از این رو، شناسایی عوامل فردی و روان‌شناختی مؤثر بر بهزیستی روان‌شناختی در این گروه سنی اهمیتی ویژه دارد.

در این زمینه، یکی از رویکردهای معاصر تمرکز بر توانمندی‌های منش به عنوان مؤلفه‌های مثبت شخصیتی است که زمینه‌ساز شکوفایی و بهزیستی محسوب می‌شوند. بر اساس الگوی ارائه‌شده توسط سلیگمن و پترسون، توانمندی‌های منش مجموعه‌ای از ۲۴ ویژگی مثبت اخلاقی و روان‌شناختی هستند که در قالب شش فضیلت اصلی شامل خرد و دانش، شجاعت، انسانیت، عدالت، اعتدال و تعالی سازمان‌دهی شده‌اند (Peterson & Seligman, 2004). این توانمندی‌ها با احساس معنا، کارآمدی شخصی، سازگاری و بهزیستی رابطه مثبت دارند (Niemic, 2023). پژوهش‌های اخیر نشان داده‌اند تقویت توانمندی‌های منش در محیط‌های دانشگاهی می‌تواند بهبودهایی پایدار و معنادار در شاخص‌های سلامت روان ایجاد کند (Waters et Ruch et al., 2021; al., 2022).

مطالعات تجربی متعددی نیز نشان داده‌اند توانمندی‌های منش با پیامدهای مثبت روان‌شناختی ارتباط دارند. برای مثال، پژوهش‌های پیشین (Azañedo ; Cui et al., 2024; Fomina et al., 2020; et al., 2021; Freidlin & Litman-Ovadia, 2020; Tang et al., 2019) نشان داده‌اند برخورداری از توانمندی‌های منش با سطوح بالاتر بهزیستی روان‌شناختی و کاهش مشکلات روانی همراه است. همچنین، یافته‌های سینگ و مانجو حاکی از آن است که تقویت این توانمندی‌ها می‌تواند

نقشی مهم در ارتقای سلامت روان و بهزیستی روان‌شناختی داشته باشد (Singh & Manju, 2025).

علاوه بر آن، مطالعات متعدد همبستگی مثبت بین توانمندی‌های منش و بهزیستی روان‌شناختی را نشان داده‌اند (Smith et al., 2021؛ طاهری و همکاران، ۱۴۰۱؛ محرابی و همکاران، ۱۴۰۲). توانمندی‌های مثبت منش در واقع بیانگر توسعه و بالفعل‌سازی ظرفیت‌ها و استعدادهای بالقوه فرد در زندگی واقعی هستند. هنگامی که یک قابلیت پتانسیل خاص فعال می‌شود، رفتاری مثبت شکل می‌گیرد که باعث ایجاد ویژگی‌های مثبت شخصی می‌شود؛ بنابراین، فعال‌سازی پتانسیل درونی روشی برای پرورش ویژگی‌های مثبت منش است (Luo., 2022).

در کنار این، خرد به عنوان سازه‌ای پیچیده و چندبُعدی، می‌تواند نقش میانجی مهمی در پیوند بین توانمندی‌های منش و بهزیستی روان‌شناختی ایفا کند. خردمندی در این پژوهش معادل فضیلت خرد و دانش در طبقه‌بندی توانمندی‌های منش تلقی نشده، بلکه به عنوان سازه‌ای مستقل در نظر گرفته شده است. همچنین، یافته‌های جدید نشان می‌دهد خرد می‌تواند به عنوان سازوکار میانجی در روابط بین متغیرهای روان‌شناختی و بهزیستی عمل کند (Jeengar & Kanth, 2025) و در تبیین رابطه میان متغیرهای مثبت‌نگر و بهزیستی نیز نقش میانجی ایفا کند. در همین راستا، مطالعات اخیر نشان داده‌اند خرد می‌تواند به عنوان یک سازوکار واسطه‌ای در روابط میان متغیرهای مثبت روان‌شناختی عمل کند. برای مثال، فجریانسیاه و ساراسواتی نقش توانمندی‌های منش را در شکل‌گیری و پرورش خرد برجسته کرده‌اند (Fajriansyah & Saraswati, 2023). همچنین، میرداوود و همکاران نشان داده‌اند خرد می‌تواند به عنوان یک

سازوکار واسطه‌ای، مسیر اثرگذاری ویژگی‌های شخصیتی و ظرفیت‌های مثبت فردی بر بهزیستی روان‌شناختی را تبیین کند. این یافته‌ها حاکی از آن است که توانمندی‌های منش ممکن است از طریق ارتقای سطح خردمندی، به افزایش بهزیستی روان‌شناختی منجر شوند (Mirdavood et al., 2024). بر این اساس، بررسی نقش میانجی خردمندی در رابطه بین توانمندی‌های منش و بهزیستی روان‌شناختی از پشتوانه نظری و تجربی برخوردار است. خرد شامل توانایی استفاده مؤثر از دانش و تجربه برای حل مسائل پیچیده، درک دیدگاه‌های گوناگون، اتخاذ تصمیم‌های اخلاقی و حفظ تعادل بین منافع فردی و جمعی است (Sternberg & Glück, 2021). در همین راستا، پژوهش‌های متعدد نشان داده‌اند خرد با شاخص‌های بهزیستی روان‌شناختی رابطه‌ای مثبت و معنادار دارد (Sharma & , 2019; , 2016Ardelt, 2011; Saxena, 2024; Thomas et al., 2019; Zacher et al., 2018؛ دانش‌پایه و همکاران، ۱۴۰۱، ۱۴۰۲؛ ذبیحی حصاری و همکاران، ۱۳۹۶؛ عامری و همکاران، ۱۳۹۸؛ کردنوقایی و ویسی، ۱۴۰۳). همچنین، پژوهش‌های متمرکز بر رابطه مثبت بین خرد و سلامت روانی را تأیید کرده است (Almotrefi, 2022). برای نمونه، جست و همکاران و پوچالسکا-واسیل بیان کرده‌اند خرد با افزایش سازگاری روان‌شناختی و بهبود کیفیت زندگی همراه است (Jeste et al., 2021؛ Puchalska-Wasyl, 2023). افزون بر این، ملایسی امجز و فرنام (۱۴۰۲) نیز در جامعه مدافعان سلامت گزارش کردند بهزیستی روان‌شناختی با خرد رابطه مستقیم و معنادار دارد. البته همه پژوهش‌ها نتایج یکسان گزارش نکرده‌اند؛ برای مثال، پاندی و سینگ رابطه‌ای معنادار بین خرد و شاخص‌های بهزیستی روانی مشاهده نکردند (Pandey & Singh, 2025). افراد

همواره مستقیم و خطی نیست و ممکن است بسته به نوع سنجش خرد و ابعاد مختلف بهزیستی متفاوت باشد (Glück et al., 2022) که نشان از ضرورت بررسی بیشتر این سازه در بافت‌های فرهنگی متفاوت دارد.

با توجه به اهمیت سلامت روان دانشجویان، نقش بنیادین توانمندی‌های منش در ترویج شکوفایی انسانی و جایگاه خرد به عنوان مکانیسم روان‌شناختی کلیدی، این پژوهش با هدف بررسی تأثیر توانمندی‌های منش؛ به عنوان مجموعه‌ای از ویژگی‌های مثبت شخصیتی، بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان؛ به عنوان شاخص‌های سلامت و عملکرد و نقش میانجی گر خرد؛ و به عنوان عامل تسهیل‌کننده انجام می‌شود. نتایج این پژوهش می‌تواند علاوه بر غنای نظری حوزه روان‌شناسی مثبت، راهکارهایی عملی برای مداخلات ارتقای سلامت روان در محیط‌های دانشگاهی ارائه کند. فرضیه‌های پژوهش به صورت زیر هستند:

۱. توانمندی‌های منش دانشجویان بر بهزیستی روان‌شناختی آنها تأثیر مستقیم دارد.
۲. خردمندی در دانشجویان بر بهزیستی روان‌شناختی در آنها تأثیر مستقیم دارد.
۳. خردمندی در رابطه بین توانمندی منش «دانش» و بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان نقش میانجی دارد.
۴. خردمندی در رابطه بین توانمندی منش «شجاعت» و بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان نقش میانجی دارد.
۵. خردمندی در رابطه بین توانمندی منش «انسان‌دوستی» و بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان نقش میانجی دارد.
۶. خردمندی در رابطه بین توانمندی منش «عدالت» و بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان نقش میانجی دارد.

خردمند معمولاً از خودآگاهی زیاد، تفکر انتقادی، انعطاف‌پذیری شناختی و جهت‌گیری اخلاقی قوی برخوردار هستند (Powell et al., 2024). این ویژگی‌ها آنها را قادر می‌کند با چالش‌های زندگی دانشجویی به شکلی عمیق‌تر و سازگارانه‌تر مواجه شوند. برخی از مطالعات نشان داده‌اند خرد می‌تواند اثرات ویژگی‌های شخصیتی و توانمندی‌های مثبت را بر بهزیستی تسهیل و تقویت کند (Bangen et al., Ardel & Jeste, 2018; 2013). همچنین، توانمندی‌های منش می‌توانند پیش‌نیازهایی برای درک فرد از خرد باشند (Dong & Fournier, 2022). خرد همچنین با ویژگی‌هایی مانند تفکر انتقادی، همدلی و شفقت به خود ارتباط دارد که نقشی مهم در بهزیستی روان‌شناختی ایفا می‌کنند (Sternberg & Glück, 2023) و به نوبه خود، نقشی مثبت در بهبود بهزیستی روان‌شناختی نیز دارد (Zacher & Staudinger, Bachmann et al., 2018; 2018) و همچنین، تقویت آن می‌تواند به بهبود سلامت روان و بهزیستی روانی منجر شود (Vásquez et al., 2020).

با این حال، یافته‌ها در این زمینه یک‌دست نیستند و برخی از پژوهش‌ها روابط پیچیده میان خردمندی و بهزیستی گزارش کرده‌اند (Weststrate & Glück, 2017). به نظر می‌رسد این پیچیدگی ناشی از آن باشد که افراد خردمند تمایل بیشتری به تأمل در تجربه‌های دشوار، پذیرش ابهام‌ها و مواجهه با جنبه‌های تاریک زندگی دارند؛ فرایندی که اگرچه می‌تواند به رشد روان‌شناختی و درک عمیق‌تر از زندگی منجر شود، لزوماً با سطوح بالاتر شادی یا رضایت از زندگی در کوتاه‌مدت همراه نیست. از این رو، رابطه خردمندی و بهزیستی

۷. خردمندی در رابطه بین توانمندی منش «اعتدال» و بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان نقش میانجی دارد.
۸. خردمندی در رابطه بین توانمندی منش «تعالی» و بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان نقش میانجی دارد.

روش

روش پژوهش، جامعه آماری و نمونه: روش انجام این پژوهش از نظر هدف، از نوع کاربردی و از نظر ماهیت، توصیفی از نوع پژوهش همبستگی و مدل‌یابی معادلات ساختاری است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل دانشجویان دانشگاه‌های دولتی شهر تهران در سال ۱۴۰۴ بوده است. نمونه‌گیری به روش در دسترس انجام شد و پرسشنامه‌ها به صورت آنلاین در بستر پرس‌لاین طراحی و از طریق شبکه‌های اجتماعی و گروه‌ها و کانال‌های دانشجویی مرتبط با دانشگاه‌های دولتی شهر تهران منتشر شد. مشارکت در پژوهش کاملاً داوطلبانه بود و در ابتدای پرسشنامه، توضیحات مربوط به هدف پژوهش، محرمانه‌بودن اطلاعات و رضایت آگاهانه ارائه شد. با توجه به استفاده از روش معادلات ساختاری در این پژوهش، حجم نمونه بر اساس قاعده کلی (Kline, 2015) و متناسب با تعداد گویه‌های ابزارهای پژوهش تعیین شد. برای این منظور، برای جبران احتمال وجود پرسشنامه‌های ناقص یا مخدوش، در مجموع، ۴۲۰ پرسشنامه در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گرفتند. پس از پایان مرحله جمع‌آوری داده‌ها، ۱۲ پرسشنامه به دلیل ناقص بودن پاسخ‌ها حذف شدند و در نهایت، از ۴۰۸ پرسشنامه معتبر برای تحلیل آماری استفاده شد که از این تعداد، ۶۰ درصد زن و ۴۰ درصد مرد بودند. از نظر سنی، بیشترین فراوانی به گروه‌های سنی ۱۸ تا ۲۵ سال

(۴۶/۳ درصد) و ۲۶ تا ۳۰ سال (۴۱/۷ درصد) اختصاص داشت و فقط ۱۲ درصد از افراد در سنین ۳۱ سال و بالاتر قرار داشتند. از نظر مقطع تحصیلی، ۵۰/۷ درصد از شرکت‌کنندگان دارای مدرک کارشناسی‌ارشد، ۴۱/۲ درصد کارشناسی و ۸/۱ درصد دکتری بودند. جمع‌آوری اطلاعات به صورت آنلاین انجام شد و پرسشنامه الکترونیکی از طریق شبکه‌های اجتماعی، گروه‌ها و کانال‌های ارتباطی مختلف در اختیار داوطلبان قرار گرفت. مشارکت‌کنندگان با اختیار کامل در مطالعه شرکت و پرسشنامه‌ها را تکمیل کردند. ملاک ورود به پژوهش شامل دانشجوی بودن، رضایت آگاهانه برای شرکت در مطالعه و تکمیل کامل پرسشنامه‌ها بود. همچنین، پرسشنامه‌های ناقص یا مواردی که پاسخ‌دهندگان از ادامه همکاری انصراف داده بودند، از تحلیل نهایی کنار گذاشته شدند. در راستای دستیابی به داده‌های مورد نیاز، از ابزارهای استاندارد پژوهش استفاده شد که جزئیات آنها در بخش ابزارهای سنجش ارائه شده است.

ابزارهای سنجش: پرسشنامه توانمندی‌های منش (VIA-IS)^۱ سلیگمن و پترسون: پرسشنامه توانمندی‌های منش توسط سلیگمن و پترسون به منظور سنجش توانمندی‌های منش طراحی و تدوین شده است (Peterson & Seligman, 2004). این پرسشنامه دارای ۲۴ پرسش و ۶ مؤلفه دانش و خرد، شجاعت، انسان‌دوستی، عدالت، اعتدال و تعالی است و بر اساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای، توانمندی‌های منش را می‌سنجد. میزان روایی این پرسشنامه در پژوهش شاهنگیان و همکاران (۱۳۹۳) با روش تحلیل عاملی تأییدی ۰/۷۸ و میزان پایایی آن با روش ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۸ به

¹ Values in Action Inventory of Strengths

است. همچنین، پایایی این پرسشنامه در مطالعه حاضر بر اساس ضریب آلفای کرونباخ $0/72$ به دست آمد.

روش اجرا و تحلیل: فرایند جمع‌آوری داده‌ها به صورت آنلاین و با رعایت اصول اخلاقی در بستر پرس‌لاین انجام شد. لینک پرسشنامه از طریق شبکه‌های اجتماعی و گروه‌های مجازی دانشجویی در دانشگاه‌های دولتی شهر تهران توزیع شد. معیارهای ورود به مطالعه شامل رضایت آگاهانه، شرکت داوطلبانه و تکمیل کامل پرسشنامه بودند؛ به همین دلیل، نمونه‌های ناقص یا مواردی که شرکت‌کنندگان پیش از پایان مطالعه انصراف دادند، از تحلیل حذف شدند. در نهایت، 408 پرسشنامه معتبر برای تحلیل نهایی انتخاب شدند. گفتنی است، توزیع لینک در گروه‌های دانشجویی مختلف دانشگاه‌های دولتی شهر تهران انجام شد تا تنوع نسبی در جامعه آماری حفظ شود. پس از پایان مرحله جمع‌آوری داده، تحلیل‌ها با استفاده از آمار توصیفی (میانگین، انحراف معیار، چولگی و کشیدگی) و آمار استنباطی شامل تحلیل مسیر و مدل‌یابی معادلات ساختاری (SEM) انجام شد. برای بررسی اثرات غیرمستقیم نیز از روش بوت‌استرپ استفاده شد. کلیه محاسبات با بهره‌گیری از نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۶ و AMOS نسخه ۲۴ انجام شد.

یافته‌ها

از مجموع 408 شرکت‌کننده، 116 نفر مرد و 292 نفر زن بودند. میانگین سنی نمونه برابر $26/7$ سال بود. از نظر مقطع تحصیلی، 154 نفر در مقطع کارشناسی، 192 نفر در مقطع کارشناسی‌ارشد و 31 نفر در مقطع دکتری مشغول به تحصیل بودند. به طور کلی، ترکیب جمعیت‌شناختی نمونه نشان‌دهنده تنوع مناسب

دست آمده است. در پژوهش خسروجردی و همکاران (۱۳۹۸)، این مقیاس به فارسی ترجمه شد و پس از تأیید صحت ترجمه توسط متخصص و بررسی مفهوم مواد مقیاس، برای اجرا آماده شد. همچنین، پایایی این پرسشنامه در مطالعه حاضر بر اساس ضریب آلفای کرونباخ $0/68$ به دست آمد.

فرم کوتاه پرسشنامه بهزیستی روان‌شناختی ریف^۱: نسخه کوتاه (۱۸ پرسشی) پرسشنامه بهزیستی روان‌شناختی توسط ریف در سال ۱۹۸۹ طراحی شده (Ryff, 1989) و چند سال بعد مورد تجدیدنظر قرار گرفته است. این پرسشنامه ۱۸ پرسش دارد و هدف آن ارزیابی و بررسی بهزیستی روان‌شناختی از ابعاد مختلف (استقلال، تسلط بر محیط، رشد شخصی، ارتباط مثبت با دیگران، هدفمندی در زندگی، پذیرش خود) است. طیف نمره‌گذاری آن بر اساس طیف لیکرت ۶ گزینه‌ای است. همبستگی نسخه کوتاه مقیاس بهزیستی روان‌شناختی ریف با مقیاس اصلی از $0/7$ تا $0/89$ در نوسان بوده است (Ryff, 1995). همچنین، پایایی این پرسشنامه در مطالعه حاضر بر اساس ضریب آلفای کرونباخ $0/84$ به دست آمد.

فرم کوتاه خرد سه‌بعدی (3D-WS)^۲: این مقیاس فرم کوتاه پرسشنامه خرد سه‌بعدی ۳۹ پرسشی اردلت است (Ardelt, 1997) که توسط توماس و همکاران (Thomas et al., 2017) اعتبارسنجی شده است. این مقیاس شامل ۱۲ آیتم در طیف لیکرت ۵ درجه‌ای و دارای سه بُعد تأملی، شناختی و عاطفی است. قابلیت اطمینان این مقیاس در بین $0/73$ تا $0/74$ است. روایی همگرایی این پرسشنامه با پرسشنامه اصلی $0/70$ گزارش شده

¹ Short Form of Ryff's Psychological Well-Being Scale

² Three-Dimensional Wisdom Scale-Short Form

چولگی و کشیدگی برای بررسی نرمال‌بودن داده‌ها گزارش شده‌اند.

شرکت‌کنندگان در سطوح مختلف تحصیلی و جنسیتی است. در **جدول ۱**، شاخص‌های پراکندگی و نتایج آزمون

جدول ۱

میانگین، انحراف معیار، چولگی و کشیدگی در متغیرها پژوهش

Table 1

Mean, Standard Deviation, Skewness, and Kurtosis of the Research Variables

متغیر	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
بهزیستی روان‌شناختی	۷۷/۸۹	۸/۱۲۹	-۰/۸۱۰	۰/۴۵۱
خردمندی	۴۸/۰۸	۵/۳۹۱	-۰/۵۲۵	-۰/۳۵۷
دانش	۱۹/۳۹	۲/۳۶۶	-۰/۶۷۷	۰/۷۴۴
شجاعت	۱۳/۰۷	۳/۴۴	-۰/۶۰۲	-۰/۲۱۴
انسان‌دوستی	۱۱/۶۸	۱/۹۶	-۰/۳۰۱	۰/۳۱۱
عدالت	۱۱/۵۷	۲/۰۷۵	-۰/۳۱۱	۰/۵۶۲
اعتدال	۱۳/۴۳	۲/۲۵۲	-۰/۴۹۳	۰/۹۱۲
تعالی	۱۹/۶۴	۳/۵۸۸	-۰/۲۹۹	۰/۴۲۶

گزارش شده‌اند که با توجه به معیارهایی که گفن و همکاران طرح کرده‌اند، مدل آزمون‌شده کل برازشی مناسب با داده‌های گردآوری‌شده دارد (Gefen et al., 2000).

شاخص‌های میانگین و انحراف استاندارد متغیرها نشانگر پراکندگی مناسب داده‌ها و شاخص‌های چولگی و کشیدگی حاکی از این هستند که نرمال‌بودن توزیع رد نشد. در **جدول ۲**، شاخص‌های برازش مدل آزمون‌شده

جدول ۲

شاخص‌های برازش الگوی پیشنهادی فرضیه‌های پژوهش

Table 2

Goodness-of-Fit Indices of the Proposed Research Model

شاخص	CMIN/df	GFI	NFI	RMSEA	CFI	IFI	TLI
حداقل قابل قبول	≤ 3	> 0.90	> 0.90	≤ 0.08	> 0.90	> 0.90	> 0.90
مقدار گزارش شده	۲/۶۳۱	۰/۹۳	۰/۹۰	۰/۰۷۳	۰/۹۱	۰/۹۱	۰/۹۰

پژوهش نیز در جدول آمده‌اند و همگی نشان‌دهنده این هستند که برازش مدل با داده‌ها رد نشد. برای پیش‌بینی بین متغیرها مدل ساختاری اجرا شد که نتایج حاصل از آن در **جدول ۳** و **شکل ۱** نشان داده شده است.

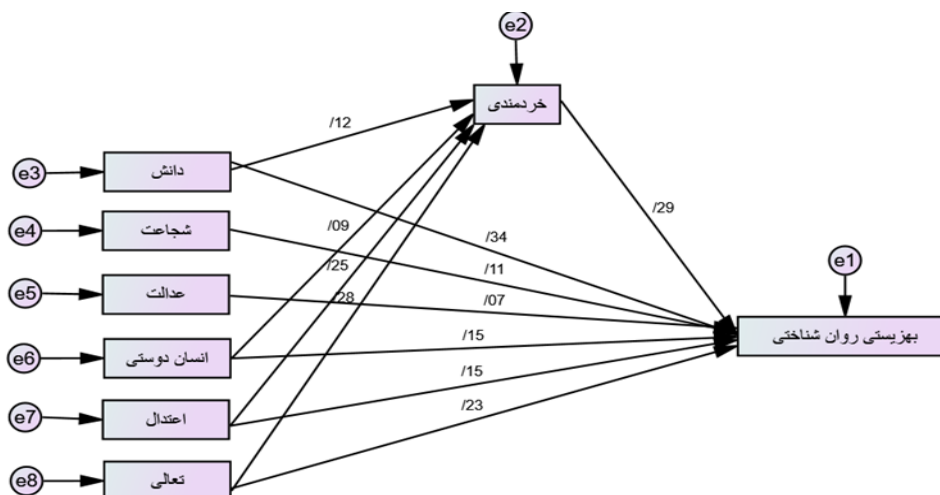
جدول ۲ نشان‌دهنده مناسب‌بودن الگوی پیشنهادی پژوهش است؛ به طوری که مقدار ریشه میانگین مربعات خطای برآورد برابر ۰/۰۷۳، مقدار کای اسکوئر بهنجار برابر ۲/۶۳۱ و مقدار شاخص نیکویی برازش برابر ۰/۹۱ است. سایر شاخص‌ها برای برازش الگوی پیشنهادی

شکل ۱

مدل ساختاری بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان بر اساس توانمندی‌های منش با نقش واسطه‌ای خردمندی

Figure 1

Structural Model of Students' Psychological Well-Being based on Character Strengths with the Mediating Role of Wisdom

جدول ۳

ضرایب استاندارد شده (β)، آماره t و سطح معناداری (p) مسیرهای پژوهش

Table 3

Standardized Path Coefficients (β), t -values, and Significance Levels (p) of the Research Paths

مسیرها	β	t	p
دانش ← بهزیستی روان‌شناختی	۰/۳۴	۸/۹۶۶	۰/۰۰۱
شجاعت ← بهزیستی روان‌شناختی	۰/۱۱	۲/۸۰۵	۰/۰۰۵
انسان‌دوستی ← بهزیستی روان‌شناختی	۰/۱۵	۳/۸۸۹	۰/۰۰۱
عدالت ← بهزیستی روان‌شناختی	۰/۰۷	۱/۹۷۶	۰/۰۴۶
اعتدال ← بهزیستی روان‌شناختی	۰/۱۵	۳/۶۸۲	۰/۰۰۱
تعالی ← بهزیستی روان‌شناختی	۰/۲۴	۵/۹۱۸	۰/۰۰۱
خردمندی ← بهزیستی روان‌شناختی	۰/۲۹	۶/۷۹۹	۰/۰۰۱
دانش ← خردمندی	۰/۱۲	۲/۱۸۳	۰/۰۲۹
انسان‌دوستی ← خردمندی	۰/۰۹	۲/۵۱۸	۰/۰۱۲
اعتدال ← خردمندی	۰/۲۵	۵/۲۵۰	۰/۰۰۱
تعالی ← خردمندی	۰/۲۸	۵/۳۶۰	۰/۰۰۱

یکدیگر است. برای برآورد و تعیین معناداری مسیرهای غیرمستقیم از دستور بوت‌استرپ در نرم‌افزار Amos استفاده شد.

نتایج جدول ۳ و شکل ۱ مسیرهای مدل و میزان معناداری هر کدام را نشان می‌دهد که بیانگر آن است که همه فرضیه‌های مستقیم تأیید شدند. یکی از ویژگی‌های روش تحلیل مدل برآورد اثرات غیرمستقیم متغیرها بر

روان‌شناختی و همچنین اثر خردمندی بر بهزیستی روان‌شناختی تأیید شدند. همچنین، روابط بین توانمندی‌های منش و خردمندی نیز معنادار بودند و فرضیه‌های مربوط به این روابط نیز تأیید شدند.

نتایج **جدول ۳** نشان داد تمامی مسیرهای مستقیم مدل معنادار هستند ($p < 0.05$). بنابراین، فرضیه‌های مربوط به اثر مستقیم توانمندی‌های منش (دانش، شجاعت، انسان‌دوستی، عدالت، اعتدال و تعالی) بر بهزیستی

جدول ۴

برآورد مسیرهای غیرمستقیم موجود در مدل با استفاده از بوت‌استرپ

Table 4

Estimates of the Indirect Paths in the Model Using Bootstrapping

مسیرها	مقدار	سطح معناداری	نتیجه
دانش ← خردمندی ← بهزیستی روان‌شناختی	۰/۰۳۵	۰/۰۱۷	تأیید
انسان‌دوستی ← خردمندی ← بهزیستی روان‌شناختی	۰/۰۲۵	۰/۰۵۸	تأیید
اعتدال ← خردمندی ← بهزیستی روان‌شناختی	۰/۰۷۱	۰/۰۰۱	تأیید
تعالی ← خردمندی ← بهزیستی روان‌شناختی	۰/۰۸۱	۰/۰۰۱	تأیید

بحث

هدف این پژوهش پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی و مؤلفه‌های توانمندی منش با میانجی‌گری خردمندی در دانشجویان بود و نتایج حاصل از تحلیل معادلات ساختاری نشان داد مدل فرض‌شده این پژوهش از برازشی مناسب در نمونه مورد مطالعه برخوردار است؛ به عبارت دیگر، خرد بین بهزیستی روان‌شناختی و توانمندی‌های منش دانشجویان نقش میانجی ایفا می‌کند.

فرضیه اول پژوهش مبنی بر اثر مستقیم مؤلفه‌های توانمندی منش بر بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان تأیید شد که با یافته‌های پژوهش‌های مطالعات پیشین (Cui et al., 2024; Freidlin & Azañedo et al., 2021)

(Litman-Ovadia, 2020; Pandey & Singh, 2025; Singh & Manju, 2025; Tang et al., 2019) هم‌سو است. نیمیک نیز تأثیر و پتانسیل توانمندی‌های منش را بر بهزیستی روانی قابل ملاحظه و چندبُعدی دانسته است (Niemiec, 2023). در تبیین این فرضیه، می‌توان بیان

طبق **جدول ۴**، حد پایین و بالا و فاصله اطمینان خردمندی به عنوان متغیر میانجی بین مؤلفه دانش و بهزیستی روان‌شناختی به ترتیب ۰/۰۷۰، ۰/۰۰۷ و ($p < 0.017$) خردمندی به عنوان متغیر میانجی بین مؤلفه اعتدال و بهزیستی روان‌شناختی به ترتیب ۰/۱۲۳، ۰/۰۳۵ و ($p < 0.001$) خردمندی به عنوان متغیر میانجی بین مؤلفه تعالی و بهزیستی روان‌شناختی به ترتیب ۰/۱۲۶، ۰/۰۴۷ و ($p < 0.001$) و خردمندی به عنوان متغیر میانجی بین مؤلفه انسان‌دوستی و بهزیستی روان‌شناختی به ترتیب ۰/۰۰۱، ۰/۰۵۶ و ($p > 0.05$) به دست آمد؛ بنابراین، با توجه به سطح اطمینان ($p < 0.05$)، خردمندی بین مؤلفه‌های دانش، اعتدال و تعالی با بهزیستی روان‌شناختی دارای نقش میانجی است، ولی بین مؤلفه انسان‌دوستی و بهزیستی روان‌شناختی نقش میانجی معناداری ندارد. از این رو، با توجه به اطلاعات بالا، فرضیه‌های شماره ۳، ۵، ۷ و ۸ تأیید می‌شوند و فرضیه‌های ۴ و ۶ رد می‌شوند.

کرد قوت‌های شخصیتی باعث می‌شوند افراد نه فقط احساس خوشحالی کنند، بلکه زندگی‌ای معنادار، خودمختار و متعادل داشته باشند که همین‌ها مؤلفه‌های اصلی بهزیستی روانی هستند. بنابراین، ارتقای این قوت‌ها می‌تواند راهی مؤثر برای بهبود سلامت روان و کیفیت زندگی و در نهایت افزایش بهزیستی روانی باشد (Hausler et al., 2017). همچنین، نقاط قوت شخصیتی به طرزی چشمگیر با علائم کمتر روان‌پریشی مرتبط است و موجب افزایش بهزیستی روان‌شناختی می‌شود (Gander et al., 2013).

اثرگذاری توانمندی‌های منش بر بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان بیانگر این است که این توانمندی‌ها گیرایی مستقیم بر بهزیستی روان‌شناختی افراد دارند و استفاده از این توانمندی‌ها به عنوان واسطه، این اثربخشی را تقویت نیز می‌کند و همچنین، آموزش این توانمندی‌ها به افزایش شادی، تبحرمداری، تاب‌آوری، رضایت از زندگی و رشد شخصی منجر می‌شود که از مؤلفه‌های مهم بهزیستی روانی هستند. این یافته‌ها امکان تدوین و پیشبرد طرح‌ها و مداخلاتی را برای پیشرفت بهزیستی روانی در میان دانشجویان فراهم می‌کند.

فرضیه دوم مبنی بر اینکه خردمندی در دانشجویان بر بهزیستی روان‌شناختی آنان تأثیر مستقیم دارد نیز تأیید شد. پوچالسکا-واسیل و زاخر و اشتودینگر در پژوهش‌های خود دریافتند خرد نقش مثبت در بهبود بهزیستی روان‌شناختی دارد (Puchalska-Wasyl, 2023; Zacher & Staudinger, 2018). با این حال، میکلر و اشتودینگر در پژوهشی ناهم‌سو نشان دادند رابطه‌ای معنادار بین خرد و شاخص‌های بهزیستی روانی وجود ندارد (Mickler & Staudinger, 2008)، در حالی که

المطرفی رابطه بین خرد و سلامت روانی را تأیید کرد (Almotrefi, 2022). همچنین، آردلت ارتباط میان خرد و بهزیستی روان‌شناختی را مثبت و معنادار گزارش کرده است (Ardelt, 2016). نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های پیشین (دانش‌پایه و همکاران، ۱۴۰۱، ۱۴۰۲؛ ذبیحی حصاری و همکاران، ۱۳۹۶؛ کردنوقایی و ویسی، ۱۴۰۳؛ Ardelt & Jeste, 2018; 2019; Ardelt, 2011; Jeste et al., 2021; Sharma & Saxena, 2024; Thomas et al., 2019; Zacher et al., 2018) مبنی بر وجود رابطه مثبت و معنادار بین خرد و بهزیستی روان‌شناختی هم‌سو است. همچنین، ملایی امجز و فرنام (۱۴۰۲) در جامعه مدافعان سلامت دریافتند بهزیستی با خرد رابطه مستقیم دارد.

در تبیین این فرضیه، می‌توان گفت خردمندی توانسته است در بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان نقشی مؤثر ایفا کند، زیرا از طریق خرد است که فرد می‌تواند سلامت روان خود را ارتقا دهد. همچنین، عامری و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی هم‌سو نتیجه گرفتند سطوح بالاتر خرد موجب بهبود کیفیت روانی افراد می‌شوند و باخمن و همکاران نیز نشان دادند افراد دارای سطوح بالاتر خرد، بهزیستی روان‌شناختی بیشتری را تجربه می‌کنند (Bachmann et al., 2018). همچنین، جینگار و نانگلو بیان کرده‌اند خرد بر بهزیستی روان‌شناختی تأثیرگذار است؛ به این معنا که افراد خردمند توانایی بیشتری در تنظیم واکنش‌های خود دارند و به جای واکنش‌های تکانشی، پاسخ‌هایی سنجیده‌تر و سازگارانه‌تر به موقعیت‌های ناآشنا ارائه می‌دهند (Jeengar & Kanth, 2025).

فرضیه سوم مبنی بر اینکه توانمندی‌های منش در دانشجویان از طریق خردمندی بر بهزیستی روان‌شناختی

آنان تأثیر غیرمستقیم دارد نیز تأیید شد. فجریانسیاه و ساراسواتی نقش ویژگی‌ها و توانمندی‌های منش را در شکل‌گیری خرد برجسته کرده‌اند (Fajriansyah & Saraswati, 2023). همچنین، روح و همکاران خردمندی را به عنوان یکی از توانمندی‌های مثبت انسانی معرفی و تأکید کرده‌اند این توانمندی‌ها به کسب، توسعه و به‌کارگیری دانش و خردمندی کمک می‌کنند (Ruch et al., 2021).

در تبیین این فرضیه، می‌توان گفت توانمندی‌های منش به فرد این اجازه را می‌دهند تا در مواجهه با چالش‌ها و موقعیت‌های مختلف زندگی عملکردی بهتر داشته باشد؛ این نتیجه از آنجا اهمیت دارد که نشان می‌دهد ظرفیت‌های مثبت درون‌فردی فقط در سطح نگرش باقی نمی‌مانند، بلکه می‌توانند به تجربه‌های واقعی‌تر و سازگارانه‌تر روانی منتهی شوند. اما اینکه این توانمندی‌ها چگونه به بهزیستی روان‌شناختی منجر می‌شوند، به واسطه خرد فردی اتفاق می‌افتد. خرد، به عنوان توانایی درک عمیق‌تر مسائل، تصمیم‌گیری عاقلانه و مدیریت بهتر احساسات و رفتارها، به فرد این امکان را می‌دهد تا توانمندی‌های خود را به طرز مؤثرتر و کارآمدتر در زندگی روزمره به کار برد. بر این اساس، توانمندی‌های منش در دانشجویان با کمک خردمندی با عنوان میانجی توانسته است بر بهزیستی روان‌شناختی تأثیری واضح داشته باشد. به عبارت دیگر، خرد واسطه‌ای است که توانمندی‌های منش را به بهزیستی روان‌شناختی تبدیل می‌کند، زیرا با خرد است که فرد می‌تواند از توانایی‌های خود به شکلی بهتر بهره‌برد و سلامت روان خود را ارتقا دهد. بر اساس پژوهش میرداوود و همکاران نیز، می‌توان نتیجه گرفت یک فرد عاقل و دارای دانش با استفاده از این توانمندی‌های خود،

با پذیرش جنبه‌های نامطلوب خویش و بازبودن به تجربیات و دیدگاه‌های دیگران، سطحی بالاتر از رفاه روان‌شناختی خواهد داشت (Mirdavood et al., 2024). این امر زمانی اتفاق می‌افتد که فرد به این سطح از خرد در خود رسیده باشد که بسیاری از جنبه‌های زندگی به انتخاب‌های انسانی وابسته نیستند و آنها کنترلی بسیار کم بر عوامل خارجی خواهند داشت. به این ترتیب، برای فهم رابطه بین توانمندی‌های منش و بهزیستی، توجه به سازوکارهای شناختی و تصمیم‌گیری خردمندانه ضروری است.

از محدودیت‌های اصلی این پژوهش استفاده از پرسشنامه‌های مبتنی بر گزارش شخصی بود که اگرچه از نظر روان‌سنجی معتبر هستند، امکان بروز خطاهای ناشی از پاسخ‌دهی ذهنی در آنها وجود دارد؛ بنابراین، توصیه می‌شود در مطالعات آینده، علاوه بر پرسشنامه، روش‌هایی دیگر مانند مصاحبه‌های نیمه‌ساختارمند یا مشاهده نیز به کار گرفته شوند تا دقت جمع‌آوری داده‌ها افزایش یابد. همچنین، با توجه به اینکه نمونه پژوهش حاضر فقط شامل دانشجویان بود، باید در تعمیم یافته‌ها به سایر گروه‌های سنی و اجتماعی با احتیاط عمل کرد. انجام پژوهش‌های طولی نیز می‌تواند در فهم بهتر و دقیق‌تر روند تغییرات و روابط بین متغیرها بسیار مؤثر باشد. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی سازوکارهای دقیق‌تر اثر ابعاد مختلف بهزیستی روان‌شناختی بر توانمندی‌های منش بررسی شوند و نقش میانجی و تعدیل‌کننده خردمندی در این روابط مورد توجه قرار گیرد. همچنین، تحلیل تأثیر عوامل فرهنگی و زمینه‌ای می‌تواند درکی جامع‌تر از شکل‌گیری این روابط در دانشجویان و سایر گروه‌های جامعه ارائه دهد. علاوه بر این، پژوهش‌های آینده می‌توانند با تمرکز بر عوامل

۶۱-۴۸

<https://doi.org/10.22098/jsp.2023.10464.5226>
دانش پایه، م.، درتاج، ف.، مازوساز، ع. (۱۴۰۱). تبیین مدل بهزیستی روان‌شناختی بر اساس خردمندی با میانجی‌گری احساس تنهایی در زنان. *مطالعات اجتماعی روان‌شناختی زنان*، ۲۰(۱)، ۸۴-۱۰۹.
<https://doi.org/10.22051/jwsps.2022.39040.2559>
ذبیحی حصاری، ن.، چاجی، م.، و زارع مقدم، ع. (۱۳۹۶). رابطه خردمندی با بهزیستی روان‌شناختی و سرزندگی تحصیلی در دانش‌آموزان. *پژوهش‌های تربیتی*، ۴(۲)، ۳۵-۲۰.

<https://www.magiran.com/paper/1816763>
شاهنکیان، ش.، پاست، ن.، میبیدی، ر.، و پیمبری، م. (۱۳۹۳، ۲ بهمن). تأثیر روان‌درمانی مثبت‌گرا بر علائم افسردگی و قوت‌های شخصیت در بیماران مبتلا به سرطان. *دومین کنفرانس ملی روان‌شناسی و علوم رفتاری*، تهران. <https://civilica.com/doc/349189/>
طاهری، ا.، نعیمی، ع.، امیرفرخایی، آ.، و آتش افروز، ع. (۱۴۰۱). رابطه توانمندی شخصیتی با بهزیستی اجتماعی، روان‌شناختی و معنوی با میانجی‌گری استفاده از توانمندی منش. *مجله علوم روان‌شناختی*. ۲۱(۱۱۰)، ۴۱۹-۴۳۵.

<http://dx.doi.org/10.52547/JPS.21.110.419>
عامری، م. ع.، شوقی، ب.، و حسینی ساطحی، ح. (۱۳۹۸). ارائه مدلی به منظور ارتقای خرد در راستای بهبود سرمایه روان‌شناختی، بهزیستی روان‌شناختی، سلامت روان و گرایش‌های مطلوب اجتماعی (مورد مطالعه: سربازان مرکز آموزشی مالک اشتر). *آموزش در علوم/انتظامی*، ۷(۴)، ۲۱۳-۲۴۹.
<https://www.magiran.com/p2516774>
کردنوقایی، ر.، و ویسی، س. (۱۴۰۳). ارزیابی مدل خردمندی بر اساس هوش موفق و بهزیستی

تکمیلی مانند حمایت اجتماعی، سبک زندگی، مدیریت استرس تحصیلی و ویژگی‌های شخصیتی، ساختار علی و معلولی تأثیر خردمندی، توانمندی‌های منش و بهزیستی روان‌شناختی بر یکدیگر را روشن کنند. بهره‌گیری از طراحی‌های طولی، مطالعات آزمایشی و روش‌های ترکیبی کیفی و کمی، به همراه استفاده از ابزارهای دقیق اندازه‌گیری مانند ارزیابی‌های رفتاری یا گزارش‌های روزانه، می‌تواند اطلاعات معتبر و کاربردی‌تری ارائه دهد. در نهایت، انجام مداخلات آموزشی و روان‌شناختی برای ارتقای خردمندی و توانمندی‌های منش در محیط‌های دانشگاهی می‌تواند بهبودی قابل ملاحظه در کیفیت زندگی و سلامت روان دانشجویان ایجاد کند و چشم‌اندازهایی نوین برای پژوهش‌های آینده فراهم آورد.

سپاسگزاری

از تمامی دانشجویانی که با احساس مسئولیت، در توسعه و پیشبرد دانش و علم، ما را در انجام این پژوهش یاری کردند، صمیمانه قدردانی می‌کنیم.

منابع

خسروجردی، ز.، حیدری، م.، قنبری، س.، و پاکدامن، ش. (۱۳۹۸). تدوین مدل تبهرمداری مبتنی بر توانمندی‌های منش در نوجوانان. *پژوهشنامه روان‌شناسی مثبت*، ۵(۴)، ۷۷-۹۲.
<https://doi.org/10.22108/ppls.2020.120535.1854>
دانش پایه، م.، درتاج، ف.، صالحی، ش.، و دریکوند، م. (۱۴۰۲). تبیین مدل بهزیستی روان‌شناختی معلمان بر اساس خردمندی با میانجی‌گری سبک‌های شوخ‌طبعی. *روان‌شناسی مدرسه و آموزشگاه*، ۱۲(۳)،

<https://doi.org/10.1016/B978-0-12-380882-0.00018-8>

- Ardelt, M. (2016). Disentangling the relations between wisdom and different types of well-being in old age: Findings from a short-term longitudinal study. *Journal of Happiness Studies: An Interdisciplinary Forum on Subjective Well-Being*, 17(5), 1963–1984. <https://doi.org/10.1007/s10902-015-9680-2>
- Ardelt, M. (2019). Wisdom and well-being. In R. J. Sternberg & J. Glück (Eds.), *The Cambridge handbook of wisdom* (pp. 602–625). Cambridge University Press.
- Ardelt, M., & Jeste, D. V. (2018). Wisdom and hard times: The ameliorating effect of wisdom on the negative association between adverse life events and well-being. *The Journals of Gerontology: Series B*, 73(8), 1374–1383. <https://doi.org/10.1093/geronb/gbw137>
- Azañedo, C. M., Artola, T., Sastre, S., & Alvarado, J. M. (2021). Character strengths predict subjective well-being, psychological well-being, and psychopathological symptoms, over and above functional social support. *Journal of Happiness Studies*, 22(4), 1437–1457. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.661278>
- Bachmann, C., Habisch, A., & Dierksmeier, C. (2018). Practical wisdom: Management's no longer forgotten virtue. *Journal of Business Ethics*, 153(1), 147–165. <https://doi.org/10.1007/s10551-016-3417-y>
- Bangen, K. J., Meeks, T. W., & Jeste, D. V. (2013). Defining and assessing wisdom: A review of the literature. *The American Journal of Geriatric Psychiatry*, 21(12), 1254–1266. <https://doi.org/10.1016/j.jagp.2012.11.020>
- Blasco-Belled, A., & Alsinet, C. (2022). The architecture of psychological well-being: A network analysis study of the Ryff Psychological Well-Being Scale. *Scandinavian Journal of Psychology*, 63(3), 199–207. <https://doi.org/10.1111/sjop.12795>
- Cobo-Rendón, R., López-Angulo, Y., Pérez-Villalobos, M. V., & Díaz-Mujica, A. (2020). Perceived social support and its effects on changes in the affective and eudaimonic well-being of Chilean university students. *Frontiers in Psychology*, 11, 590513. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.590513>
- Cui, Z., Lin, Z., Ren, J., Cao, Y., & Tian, X. (2024). Exploring self-esteem and personality

روان‌شناختی با نقش میانجی آفرینندگی در دانش‌آموزان. *پژوهشنامه روانشناسی مثبت*، ۱۰(۳)، ۵۰–۲۹.

<https://doi.org/10.22108/pppls.2025.139681.2473>

محرابی، ا.، نعامی، ع.، هاشمی، س.، ا. و مرعشی، س. (۱۴۰۲). اثربخشی آموزش استفاده از توانمندی‌های منش بر استفاده از توانمندی‌های منش، بهزیستی روان‌شناختی و سرمایه‌های روان‌شناختی مدیران میانی. *مشاوره شغلی و سازمانی*، ۱۵(۴)، ۳۴–۹. <https://doi.org/10.48308/jcoc.2024.234773.1378>

ملایی امجز، ف. و فرنام، ع. (۱۴۰۲). نقش میانجی بهزیستی روان‌شناختی در رابطه بین ذهن‌آگاهی و خردمندی در مدافعان سلامت مبارز با بحران کرونا و ویروس‌ها. *دست‌آوردهای روان‌شناختی*، ۳۰(۱)، ۱۸۲–۱۶۳.

<https://doi.org/10.22055/psy.2022.40072.2795>

References

- Almotrefi, N. A. (2022). The paradox of tolerance and psychological well-being among university students in the light of different levels of wisdom. *Psychological Achievements*, 88(4), 28–96. https://journals.ekb.eg/article_353583_0.html
- Ameri, M. A., Shoghi, B., & Hasani Sathaei, H. (2019). A model for promoting wisdom to improve psychological capital, psychological well-being, mental health, and desirable social tendencies (Case study: soldiers of Malek Ashtar training center). *Journal of Training in Police Sciences*, 7(4), 213–249. <https://www.magiran.com/p2516774> [In Persian]
- Ardelt, M. (1997). Wisdom and life satisfaction in old age. *The Journals of Gerontology Series B: Psychological Sciences and Social Sciences*, 52(1), P15–P27. <https://academic.oup.com/psychsocgerontology/article-abstract/52B/1/P15/672590>
- Ardelt, M. (2011). Wisdom, age, and well-being. In K. W. Schaie & S. L. Willis (Eds.), *Handbook of the psychology of aging* (pp. 279–291). Academic Press.

- enhancing well-being and alleviating depression. *Journal of Happiness Studies*, 14, 1241–1259. <https://doi.org/10.1007/s10902-012-9380-0>
- Gefen, D., Straub, D. W., & Boudreau, M. C. (2000). Structural equation modeling and regression: Guidelines for research practice. *Communications of the Association for Information Systems*, 4(7), 1–77. <https://doi.org/10.17705/1CAIS.00407>
- Glück, J., Weststrate, N. M., & Scherpf, E. (2022). The wisdom researchers and the elephant: An integrative model of wise behavior. *Personality and Social Psychology Review*, 26(4), 342–374. <https://doi.org/10.1177/10888683221094650>
- Hausler, M., Strecker, C., Huber, A., Brenner, M., Höge, T., & Höfer, S. (2017). Distinguishing relational aspects of character strengths with subjective and psychological well-being. *Frontiers in Psychology*, 8. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.01159>
- Jeengar, M., & Kanth, V. (2025). Psychological capital: The bridge connecting wisdom and well-being in late adolescents. *Madhya Pradesh Journal of Social Sciences*, 30(1), 163–182. <https://B2n.ir/de2551>
- Jeste, D. V., Thomas, M. L., Liu, J., Daly, R. E., Tu, X. M., Treichler, E. B., ... & Lee, E. E. (2021). Is spirituality a component of wisdom? Study of 1,786 adults using expanded San Diego Wisdom Scale (Jeste-Thomas Wisdom Index). *Journal of Psychiatric Research*, 132(2), 174–181. <https://doi.org/10.1016/j.jpsychires.2020.09.033>
- Khosrojerdi, Z., Heidari, M., Ghanbari, S., & Pakdaman, S. H. (2020). Developing a mastery goal model based on character strengths in adolescents. *Positive Psychology Research*, 5(4), 65–80. <https://doi.org/10.22108/ppls.2020.120535.1854> [In Persian]
- Kline, R. B. (2015). The mediation myth. *Basic and Applied Social Psychology*, 37(4), 202–213. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01973533.2015.1049349>
- Kordnoghi, R., & Vaisi, S. (2024). Evaluating the wisdom model based on successful intelligence and psychological well-being with the mediating role of creativity in students. *Psychology Positive Research*, 10(3), 29–50.
- traits as predictors of mental well-being among Chinese university students: The mediating and moderating role of resilience. *Frontiers in Psychology*, 15, 1308863. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1308863>
- Daneshpayeh, M., Dortaj, F., & Mazoosaz, A. (2024). Explaining the model of psychological well-being based on wisdom mediated by feelings of loneliness in women. *Journal of Social Psychological Studies of Women*, 12(2), 34–45. <https://doi.org/10.22051/jwsps.2022.39040.2559> [In Persian]
- Daneshpayeh, M., Dortaj, F., Salehi, S., & Derikvand, M. (2023). Explaining psychological well-being of teachers based on wisdom with the mediating role of humor styles. *Quarterly Journal of School Psychology Statute*, 12(3), 48–61. <https://doi.org/10.22098/jsp.2023.10464.5226> [In Persian]
- Dong, M., & Fournier, M. A. (2022). What are the necessary conditions for wisdom? Examining intelligence, creativity, meaning-making, and the Big-Five traits. *Collabra: Psychology*, 8(1), Article 33145. <https://doi.org/10.1525/collabra.33145>
- Elmer, T., Mephram, K., Hoffman, M., Boda, Z., Raabe, I. J., Vörös, A., & Stadtfeld, C. (2022). The Swiss student life study: Codebook. *PsyArXiv*. <https://osf.io/preprints/psyarxiv/9abjk>
- Fajriansyah, S., & Saraswati, N. (2023). Profile of wisdom and knowledge character of EFL students. *Inspiring: English Education Journal*, 6(2), 79–89. <https://doi.org/10.35905/inspiring.v6i2.5658>
- Fomina, T., Burmistrova-Savenkova, E., & Morosanova, V. (2020). Self-regulation and psychological well-being in early adolescence: A two-wave longitudinal study. *Behavioral Sciences*, 10(3), 67. <https://doi.org/10.3390/bs10030067>
- Freidlin, P., & Littman-Ovadia, H. (2020). Prosocial behavior at work from the lens of character strengths. *Frontiers in Psychology*, 10, 3046. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.03046>
- Gander, F., Proyer, R. T., Ruch, W., & Wyss, T. (2013). Strength-based positive interventions: Further evidence on their potential in

- of character strengths. *International Journal of Yoga and Allied Sciences*, 14(1), 102-109.
<https://indianyoga.org/wp-content/uploads/2025/02/v14-issue1-article9.pdf>
- Peterson, C., & Seligman, M. E. P. (2004). *Character strengths and virtues: A classification and handbook*. American Psychological Association.
- Powell, M., Olsen, K., Vallerand, R., & Thompson, W. T. (2024). Passion, music, and psychological well-being. *Musicae Scientiae*, 28(1), 39-57.
<https://doi.org/10.1177/10298649231157404>
- Puchalska-Wasyl, M. (2023). Do wisdom and well-being always go hand in hand? The moderating role of internal dialogues. *Journal of Happiness Studies*, 24(5), 1517-1534.
<https://doi.org/10.1007/s10902-023-00621-x>
- Ruch, W., Gander, F., Wagner, L., & Giuliani, F. (2021). The structure of character: On the relationships between character strengths and virtues. *Journal of Positive Psychology*, 16(1), 116-128.
<https://doi.org/10.1080/17439760.2019.1689418>
- Ryff, C. D. (1989). Happiness is everything, or is it? Explorations on the meaning of psychological well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57(6), 1069. <https://psycnet.apa.org/fulltext/1990-12288-001.html>
- Ryff, C. D. (1995). Psychological well-being in adult life. *Current Directions in Psychological Science*, 4(4), 99-104.
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1111/1467-8721.ep10772395>
- Ryff, C. D. (2014). Psychological well-being revisited: Advances in the science and practice of eudaimonia. *Psychotherapy and Psychosomatics*, 83, 10-28.
<https://doi.org/10.1159/000353263>
- Sarzhanova, G., & Nurgabdeshev, A. (2025). Mapping psychological well-being in education: A systematic review of key dimensions and an integrative conceptual framework. *Journal of Pedagogical Research*, 9(3), 327-349.
<https://doi.org/10.33902/JPR.202534832>
- Shahangian, Sh., Past, N., Meybodi, R., & Paambari, M. (2015, January 22). *The effect of positive psychotherapy on depressive symptoms and character strengths in patients with cancer*. Second National Conference of
- <https://doi.org/10.22108/ppls.2025.139681.2473> [In Persian]
- Li, J., Li, Y., Li, K., Lipowski, M., Shang, Z., & Wilczyńska, D. (2025). Psychological well-being as a buffer against burnout and anxiety in academic achievement situations among physical education students. *Frontiers in Psychology*, 16, Article 1562562.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2025.1562562>
- Luo, L. (2022). The practice of psychological well-being education model for poor university students from the perspective of positive psychology. *Frontiers in Psychology*, 13, 951668.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.951668>
- Mehrabi, A., Naami, A., Hashemi, S. E., & Marashi, S. (2023). Effectiveness of training ways of character strength on use of character strengths use, psychological well-being and psychological capitals. *Career and Organizational Counseling*, 15(4), 9-34.
<https://doi.org/10.48308/jcoc.2024.234773.1378> [In Persian]
- Mickler, C., & Staudinger, U. M. (2008). Personal wisdom: Validation and age-related differences of a performance measure. *Psychology and Aging*, 23(4), 787-799.
<https://doi.org/10.1037/a0013928>
- Mirdavood, S. M., Dortaj, F., Sheivandi Chelicheh, K., & Lotfi Azimi, A. (2024). Developing and validating the educational package of wisdom and its effectiveness on self-compassion and psychological well-being of students. *Iranian Journal of Learning and Memory*, 7, 55-70.
<https://doi.org/10.22034/iepa.2024.428677.1460>
- Molaei Amjaz, F., & Farnam, A. (2023). Mediating role of psychological well-being in the relationship between mindfulness and wisdom in health defenders fighting COVID-19. *Psychological Achievements*, 30(1), 163-182.
<https://doi.org/10.22055/psy.2022.40072.2795> [In Persian]
- Niemiec, R. M. (2023). Mental health and character strengths: The dual role of boosting well-being and reducing suffering. *Mental Health and Social Inclusion*.
<https://doi.org/10.1108/MHSI-01-2023-0012>
- Pandey, S. K., & Singh, A. K. (2025). Enhancing adolescent's well-being: Addressing the impact

- properties. *Assessment*, 24(1), 71-82.
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1073191115595714>
- Thomas, M. L., Bangen, K. J., Palmer, B. W., Martin, A. S., Avanzino, J. A., Depp, C. A., ... & Jeste, D. V. (2019). A new scale for assessing wisdom based on common domains and a Jeste-Thomas wisdom index. *Journal of Psychiatric Research*, 132(2), 174-181.
<https://doi.org/10.1016/j.jpsychires.2017.09.005>
- Vásquez, E., Lee, E. E., Zhang, W., Tu, X., Moore, D. J., Marquine, M. J., & Jeste, D. V. (2020). HIV and three dimensions of wisdom: Association with cognitive function and physical and mental well-being. *Psychiatry Research*, 294, 113510.
<https://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.113510>
- Virtanen, T. E., Vasalampi, K., Torppa, M., Lerkkanen, M. K., & Nurmi, J. E. (2019). Changes in students' psychological well-being during transition from primary school to lower secondary school: A person-centered approach. *Learning and Individual Differences*, 69, 138-149.
<https://doi.org/10.1016/j.lindif.2018.12.001>
- Waters, L., Algoe, S. B., Dutton, J., Emmons, R., Fredrickson, B. L., & Heaphy, E. (2022). Positive psychology in a pandemic: Buffering, bolstering, and building mental health. *Journal of Positive Psychology*, 17, 303-323.
<https://doi.org/10.1080/17439760.2021.1871945>
- Weststrate, N. M., & Glück, J. (2017). Hard-earned wisdom: Exploratory processing of difficult life experience is positively associated with wisdom. *Developmental Psychology*, 53(6), 1056-1067.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/dev0000286>
- Zabihi Hesari, N. K., Chaji, M. R., & Zare Moghaddam, A. (2017). Relationship of wisdom with psychological well-being and academic vitality in students. *Journal of Educational Research*, 4(2), 20-35
[doi:10.52547/erj.4.35.20](https://doi.org/10.52547/erj.4.35.20) [In Persian]
- Zacher, H., & Staudinger, U. M. (2018). *Wisdom and well-being*.
https://www.researchgate.net/publication/322519172_Wisdom_and_Well-Being
- Psychology and Behavioral Sciences, Tehran.
<https://civilica.com/doc/349189/> [In Persian]
- Sharma, P., & Saxena, T. (2024). Perceived stress, psychological well-being, and wisdom among medical and non-medical college students. *Journal of Applied Psychology*, 5(2), 58-67.
<http://psychopediajournals.com/index.php/ijiap/article/view/389>
- Singh, S., & Manju, M. (2025). Character strengths as predictors of the well-being of adolescents: A correlational and regression analysis. *Health Problems of Civilization*, 11(3), 235-248.
<https://doi.org/10.5114/hpc.2025.150237>
- Smith, B. W., Graham, F. C., Erickson, K., & Guzman, A. (2021). The effects of a character strength-focused positive psychology course on undergraduate happiness and well-being. *Journal of Happiness Studies*, 22(1), 343-362.
<https://doi.org/10.1007/s10902-020-00233-9>
- Sternberg, R. J., & Glück, J. (2021). *Wisdom: The psychology of wise thoughts, words, and deeds*. Cambridge University Press.
<https://doi.org/10.1017/9781108894296>
- Taheri, A., Naami, A., Amirfakhraei, A., & Atash Afrouz, A. (2022). Relationship of personality strengths with social, psychological, and spiritual well-being, with the mediating role of MANS usage. *Journal of Psychological Sciences*, 21, 419-435.
<http://dx.doi.org/10.52547/JPS.21.110.419> [In Persian]
- Tang, X., Li, Y., Duan, W., Mu, W., & Cheng, X. (2019). Character strengths lead to satisfactory educational outcomes through strength use: A longitudinal analysis. *Frontiers in Psychology*, 10, 1829.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.01829>
- The World Mental Health. (2023). *The WHO World Mental Health International College Student (WMH-ICS) Initiative*.
https://www.hcp.med.harvard.edu/wmh/college_student_survey.php
- Thomas, M. L., Bangen, K. J., Ardel, M., & Jeste, D. V. (2017). Development of a 12-item abbreviated Three-Dimensional Wisdom Scale (3D-WS-12): Item selection and psychometric